

**Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy,
Zvolenská cesta 83, 984 01 Lučenec**

Smernica o zriadení Školského podporného tímu

V Lučenci 1.septembra 2024

Mgr. Juraj Vitek
riaditeľ školy

Čl. I

Všeobecné ustanovenia

Riaditeľ Strednej odbornej školy hotelových služieb a dopravy, Zvolenská cesta č. 83, Lučenec vydáva túto smernicu o **školskom podpornom tíme** podľa § 84a ods. 3 zákona č. 138/2019 Z.z. v znení účinnom od 1. januára 2022

Čl. II

Úvodné ustanovenia

1. Podporný tím predstavuje tím odborníkov, ktorí sú prítomní priamo v škole a aktívne sa podieľajú na tvorbe kultúry školy, pracujú nielen so žiakmi, ale aj s učiteľmi, rodičmi a nastavujú systematické procesy.
2. Personálne ide o školského špeciálneho pedagóga, sociálneho pedagóga, dve zástupkyne pre teoretické vyučovanie, dve výchovné poradkyne, vedúcu vychovávateľov v školskom internáte a mentorku žiakov.
3. Školský podporný tím má významný dosah na školský poriadok, kultúru zborovne, vzdelávanie, vedenie školy. Je súčasťou širšieho vedenia školy a zároveň odborným a poradným orgánom riaditeľa školy v kľúčových oblastiach výchovy a vzdelávania všetkých žiakov. Dôležité rozhodnutia a smerovania školy si vyžadujú odborné posúdenie zástupcov podporného tímu.

Čl. III

Činnosť podporného tímu

1. **Bežná podpora a práca učiteľov s podporou asistenta na hodine i cez prestávky, riešenie problémov triednymi učiteľmi, komunikácia s rodičmi.**
Centrom tejto úrovne je triedny učiteľ a asistent s rodičom ako najdôležitejšie vzťahové osoby okolo žiaka. V procese riešenia problémov môže podľa typu problému napomôcť k riešeniu aj vedúci niektorej predmetovej komisie. Kariérny poradca pomáha predovšetkým pri podpore prestupu na vyšší stupeň vzdelávania a pomáha zosúladiť IVP žiaka a smerovanie jeho ďalšieho kariérneho smerovania. Na tejto úrovni v rámci prevencie aktívne pôsobí sociálny pedagóg, a to podpornými programami, aktivitami – v úzkej spolupráci s triednymi učiteľmi, členmi podporného tímu v preventívnej práci a identifikácii rizík a zdrojov žiakov.
2. **Špecifická intervencia a pomoc deťom v riziku.**
Žiaci pravidelne ohrození neúspechom alebo emočnými ťažkosťami vyžadujú dlhodobú a odbornú starostlivosť. Podľa typu problému na tejto úrovni zasahujú jednotlivo špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, výchovný poradca, vedúca vychovávateľov školského internátu, mentorka žiakov (terapia, poradenstvo, sprevádzanie, reedukácia, podpora a usmernenie

učiteľov) a pod. Na tejto úrovni je možné poskytnúť niektorému žiakovi alebo menšej skupine žiakov špecifickú podporu. Jednotliví odborní a pedagogickí zamestnanci tvoria podporný tím, úzko spolupracujú medzi sebou i s učiteľmi a pokúšajú sa postupne inkluzívne vrátiť problém späť na úroveň bežnej podpory.

3. **Komplexná starostlivosť o vážne ohrozené deti i rodiny.**

Na tejto úrovni je potrebné, aby tím postupoval v úzkej spolupráci s učiteľmi, riaditeľom a inými zložkami pre pomoc deťom, či rodine. Môže ísť o prípady krízovej intervencii pri smrti blízkej osoby, prípady týrania a vážneho zanedbávania, ohrozenia žiaka, traumatického rozvodu, porúch správania, ťažšieho zdravotného znevýhodnenia a i. Tím spoločne plánuje kroky, aby sa realizovali stretnutia so zápisnicami, spísali sa dohody, plány, navrhli sa účinné kroky a ich následná spoločná kontrola, čo sa prikladá aj k dokumentácii IVP žiaka. Takéto hlbšie a komplexnejšie riešenia môžu vyžadovať prácu so žiakom a rodinou na viacerých úrovniach – jeden odborník rieši prostredie a rodinu žiaka, iný terapeuticky pracuje so žiakom, triedny učiteľ môže pracovať (v prípade potreby) aj s celou triedou na podpore žiaka. Niektoré prípady vyžadujú aj medzirezortnú spoluprácu (súdy, kuratela, polícia, lekári a i.). Nakoľko však škola je s rodinou žiakov najbližšie, je nevyhnutné, aby aj ostatné subjekty aktívne spolupracovali a koordinovali svoje postupy s rodinou i školou.

Čl. IV

Aktéri systému podpory

1. **Riaditeľ školy** – podporný a ochranný orgán podporného tímu. Schvaľuje rámcovú činnosť a smerovanie tímu v súlade so zákonom, disponuje stručným prehľadom činnosti tímu a členov, zodpovedá za pracovnoprávne zaradenie členov, ich ochranu a podporu voči externým inštitúciám a rodičom. Vytvára podmienky pre ich činnosť, zúčastňuje sa na náročnejších prípadoch „výchovných“ komisií. Dôrazne však zachováva systém subsidiarity a všetko, čo súvisí s hlavnými úlohami tímu prenecháva svojmu tímu, posúva riešenia situácií na tím, radí sa, zvoláva príp. konzília, priberá tím k rozhodnutiam, ktoré majú vplyv na ich činnosť, vedie k zachovávaniu postupnosti a vracia prípad na riešenie tímu v prípade, že rodičia alebo iné zložky obchádzajú podporný tím. Nezasahuje do činnosti a práce odborníkov, ale je k nim blízko, keď treba podporiť, pomôcť, zabezpečiť.
2. **Podporný tím** - zložený z odborníkov. Z dôvodu úzkej komplexnosti, efektivity a rýchlosti ho koordinuje jeden z členov tímu. Plní úlohu koordinátora tímu. Nemá rozhodné slovo v tíme. Vykonáva tie činnosti, ktorými ho tím poverí. Podporný tím je rozmanitý v činnostiach. V bežných činnostiach fungujú členovia tímu samostatne a vykonávajú činnosti, ktoré má každý v svojej náplni. Podporný tím pravidelne zasadá aspoň 1-2 krát mesačne (podľa potreby) a preberá svoje úlohy a činnosti, hodnotí a plánuje. V rámci podporného tímu môžu byť podsekcie, ktoré si vytvárajú podľa potreby jednotliví odborníci s cieľom riešiť spoločne nejaký prípad, intervenciu, prevenciu alebo terapiu, reagovať na nejakú požiadavku vedenia školy, rodičov, učiteľov a pod. V prípade zložitejších a komplexnejších prípadov podporný tím zvoláva konzília, konzultuje emailom, realizuje výchovné komisie atď. Zdieľanie v

podpornom tíme podlieha etickému kódexu jednotlivých profesií. V rámci tímu je možné zdieľať informácie, ktoré nie sú výslovne klientom určené ako dôverné. Všeobecne známe informácie a supervízne podklady členovia zdieľajú aj pre efektívnejšiu činnosť. Všetci členovia poskytujú veľmi stručný zoznam činností a intervencií napr. v zdieľanom dokumente tímu, ktorý je k dispozícii riaditeľovi školy a sumarizuje ju koordinátor.

3. **Koordinátor tímu** – jeho úlohou je systematicky sumarizovať činnosť tímu, sledovať efektivitu práce z hľadiska možných duplikácií, posúvať požiadavky na tím konkrétnym členom, zvolávať a pripravovať zasadnutia, viesť agendu okolo tímu (zápisnice, všeobecnú kartotéku, záznamy činnosti, webstránku, prezentáciu navonok, listy na súdy, kuratelu), usmerňovať činnosť podporného tímu, prizývať ho k zasadnutiam a riešeniam, prijímať podnety od podporného tímu, od riaditeľa či iných účastníkov, rodičov a predostierať ich podporného tímu, či delegovať ich na podporný tím. Zbiera stručnú spätnú väzbu, či bol prípad, problém vyriešený, ako pokračuje, čo ďalej a pod.
4. **Školský špeciálny pedagóg** – vykonáva diagnostickú činnosť (okrem diagnostickej činnosti na účel zaradenia žiaka do triedy pre žiakov so ŠVVP a na účel vypracovania správy z odborného vyšetrenia. Poskytuje odbornú pomoc a špeciálnopedagogické poradenstvo žiakom a ich zákonným zástupcom v rámci špeciálnopedagogickej intervencie. Poskytuje metodickú podporu PZ/OZ príslušnej školy. Poskytuje súčinnosť zariadeniu poradenstva a prevencie a podieľa sa na tvorbe individuálneho učebného plánu. Vykonáva priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť. Podporuje spoluprácu PZ a OZ so zákonnými zástupcami a ďalšími odborníkmi.
5. **Sociálny pedagóg** – odhaľuje možné ťažkosti v oblasti sociálnych vzťahov a zabezpečuje včasnú intervenciu na ich riešenie. V rámci univerzálnej prevencie vyhľadáva deti/žiacov s rizikovým správaním, v selektívnej prevencii sa snaží podchytiť skupinu alebo jednotlivca nachádzajúceho sa v rizikovom prostredí alebo situácii a v indikovanej prevencii realizuje aktivity na zabránenie prehlbovania alebo opakovania rizikového správania. Intervenciu realizuje v úzkej spolupráci s pedagógmi, zákonnými zástupcami alebo nápomocnými inštitúciami. Podporuje spoluprácu jednotlivých členov tímu, ale aj spoluprácu s externými členmi tímu. V prípade návrhu na vyšetrenie, posúva vyšetrenie na odborníkov centra pedagogicko-psychologického poradenstva.
6. **Výchovný (kariérny) poradca** – vykonáva poradenstvo pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrebách detí a žiakov najmä pri riešení otázok výchovy, vzdelávania a profesijnej orientácie mládeže, ako aj v oblasti prevencie problémového a delikventného vývinu detí a mládeže. Je expert na podporu žiakov 4. ročníka pri rozhodovaní o ďalšom vzdelávaní, zabezpečuje dokumentáciu, prihlášky a kariérne poradenstvo v súvislosti s prechodom na vysokú školu alebo do pracovného pomeru. Realizuje v triedach aktivity zamerané na poradenstvo a výber povolania pre žiakov, usmerňuje príslušných triednych učiteľov, navrhuje zmeny v kurikule predmetov a ŠkVP tak, aby v ňom bol čo najlepšie zohľadnený kariérny rozvoj detí. Udržiava kontakty s vysokými školami, organizuje návštevy, exkurzie, výmenné pobyty a aktivity medzi školami, besedy. Zúčastňuje sa konzílií, pomáha triednym učiteľom, asistentom a ostatným členom

podporného tímu pri riešení výchovných ťažkostí, zúčastňuje sa výchovných komisií, stretnutí s rodičmi a pod.

- 7. Mentor žiakov** – mentoring je spôsob ako preniesť skúsenosti, zručnosti, informácie na mentorovaného s cieľom podporiť jeho profesijný rozvoj. Mentor odovzdáva vhodným spôsobom svoje skúsenosti, názory, hodnoty mentorovanému. Mentoring je autentickým nástrojom v multiplikácii pri riešení náročných situácií, pri podpore nových členov ŠPT, pri cielej intervencii a aj pri riešení komplexných prípadov. Mentoring môže byť **neformálny** – vzniká spontánne kvôli vzájomnému záujmu, **formálny** – mentorské vzťahy sú viac inštitucionalizované a formalizované, kde sú mentorovaní a mentori navzájom priradení, majú špecifické, zvyčajne vopred určené zodpovednosti súvisiace s vývojom, pokrokom a úspechom svojich mentorovaných, vopred si dohodnú techniky, počet stretnutí, tému, ciele, hodnotenie a začatia ho aj do svojich plánov odborných činností. Výstupy sú merateľné pre oboch aktérov i vplyv na cieľové skupiny. Ďalej hovoríme o mentoringu **individuálnom**, **mentoringu skupiny** a **e-mentoringu**.
- 8. Poradenské zariadenia** – škola spolupracuje s odbornými zamestnancami špeciálneho pedagogicko-poradenského centra a centrom pedagogicko-psychologického poradenstva. V našej koncepcii chápeme poradenské centrá ako aktívnych členov, ktorí by mali dobre poznať všetky prípady detí v riziku (učenia, správania a i.) a byť nápomocní pri riešení problémov, sieťovať školu s ďalšími odborníkmi, zúčastňovať sa na dôležitejších zasadnutiach, výchovných komisiách a pod.
- 9. Pedagogickí asistenti** – podliehajú pod pedagógov v rámci organizačnej štruktúry podľa toho, ktorých žiakov so ŠVPP majú v starostlivosti, ale zároveň úzko spolupracujú so všetkými učiteľmi. Podľa požiadaviek učiteľa a v spolupráci s odbornými zamestnancami vytvárajú rovnosť príležitosti vo výchove a vzdelávaní, pomáhajú deťom, žiakom, alebo skupine detí alebo žiakov pri prekonávaní architektonických, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér. Vo vzťahu ku Školskému podpornému tímu vystupujú ako okrajoví členovia.
- 10. Pedagogický zamestnanec a triedni učitelia** – sú kľúčové vzťahové a zodpovedné osoby vo svojich triedach vo vzťahu k žiakom i k rodičom ako aj k učiteľom, ktorí v danej triede učia. V prípade intervencie podporného tímu má byť triedny učiteľ informovaný a zapojený do riešenia situácie. Požiadavka na riešenie problému by mala primárne vychádzať a prechádzať cez triedneho učiteľa. Ten by mal vedieť realisticky zhodnotiť svoje sily (ani nepreceňovať ani nepodceňovať) a obracať sa na koordinátora. Návrh na vyšetrenie pri podozrení ŠVPP sa realizuje cez výchovných poradcov. Podporný tím podľa dôvernosti svoju komunikáciu zdieľa s triednym učiteľom.
- 11. Multidisciplinárny tím** (externí členovia) – ide predovšetkým o organizácie mimo školy, ktoré aktívne participujú na prípadoch detí, rodín, ktoré si vyžadujú komplexné a prierezové riešenia (prípady v starostlivosti psychiatra, sociálneho kurátora a pod.). Ide o prípady, keď rodina nespôsobuje, keď je potrebné osloviť širšie plénum ľudí, ktorí majú prístup k riešeniam problémov detí. Sem môže patriť aj lekár, kuratela a iné poradenské zariadenia.

Čl. V

Hlavné úlohy podporného tímu

1. Vyhľadávanie a identifikácia zdrojov a rizík u žiakov (dotazníky, náhodné sledovania a pozorovania v triedach, rozhovory s učiteľmi).
2. Ponuka školení, prednášok, kurzov pre žiakov a pedagógov.
3. Príchod nových žiakov do školy – zabezpečuje komplexný systém prijímania nového žiaka, stretnutie s odbornými zamestnancami, triednym učiteľom, čo si vyžaduje stanoviť aj všeobecné pravidlá prijímania žiakov – rodič poskytuje pri vstupe škole správy o zdravotnom stave dieťaťa alebo jeho špeciálnych výchovných potrebách, psychologické či špeciálno-pedagogické vyšetrenia, rodič podpisuje školský poriadok a oboznamuje sa so školským vzdelávacím programom novej školy, podporný tím sleduje adaptačný proces dieťaťa a taktiež poskytuje príp. podporu v kolektíve triedy.
4. Všeobecná prevencia - preventívne aktivity s celými triedami (preventívne programy, psychohry, policajná prevencia, besedy proti extrémizmu a iné).
5. Zameraná intervencia u detí, rodičov a učiteľov.
6. Jednoduchá intervencia žiaka či dvojice, skupiny – nezhody v triede, konflikty, nezvyčajná udalosť menšieho charakteru.
7. Pravidelná intervencia so žiakom či skupinkou, ak je potrebné s nimi častejšie reflektovať priebeh nejakého dlhšie trvajúceho problému, nevráživosti detí atď.
8. Špeciálnopedagogická reedukácia – sedenie s deťmi v rámci špecifických predmetov.
9. Pedagogická intervencia s asistentom u detí so ŠVVP.
10. Pravidelné sedenia s dieťaťom alebo triedou so zameraním na prácu so špecifickým problémom (šikana, suicidium, emočné ťažkosti a pod.), stretnutie s rodičmi, učiteľmi.
11. Terapia – individuálna a skupinová práca s deťmi s vážnejšími problémami.
12. Spolupráca a komplexný systém s ostatnými organizáciami (CPPP a P, iné poradne, krízové centrá, DC, RC, kuratela, polícia) pri riešení náročnejších situácií.
13. Prechod dieťaťa do špecializovaného zariadenia vrátane sledovania priebehu, spolupráce so zariadením a prípravy jeho návratu a adaptácie.
14. Realizovanie výchovných komisií, zasadnutí s rodičmi, triedou, rodičovské združenia a i.
15. Pravidelné tímové porady, intervízie, supervízie, prípadové konferencie, vzdelávanie tímu.
16. Realizovanie spätnej väzby, sociometrie triedy, klímy učiteľského zboru.
17. Poradenstvo, podpora a vzdelávanie učiteľov a rodičov. Podpora vedenia školy pri napĺňaní vízie a smerovaní školy.

Čl. VI

Zásady podporného tímu

1. **Rozdelenie úloh** – zahŕňa úlohy vyplývajúce z profesie, ale aj prirodzené vlohy a potenciál každej osobnosti v tíme a vzťahovú väzbu k dieťaťu, rodine, triede, zamestnancovi.
2. **Zdieľanie** – podporný tím vzájomne zdieľa a prepája sa podľa potreby. Koordinátor dostáva výstupy pre zabezpečenie lepšej koordinácie prípadov a prípadné prepojenie s vedením školy, podporným tímom či rodičmi. Pri emailovej komunikácii alebo stretnutiach prizývať podľa možností triednych učiteľov daného žiaka, resp. člena tímu podľa situácie. Nemá význam pod zámienkou dôvernosti informácie zatajovať, ak ich zdieľanie je v najlepšom záujme dieťaťa. Ideálne je s dieťaťom a rodičom o zdieľaní informácii hovoriť dopredu, resp. zakotviť si to priamo v školskom poriadku. Školský zákon zdieľanie umožňuje a podporuje, dokonca rodiča v § 144 ods. 7d) zaväzuje.
3. **Postupnosť krokov** – viesť všetkých naokolo k postupnosti krokov a subsidiarite. Čo môže vyriešiť triedny učiteľ, treba nechať na neho. On je človek prvého kontaktu. Aj rodičia, žiaci a učiteľia musia poznať túto postupnosť. Na podporný tím by sa mal obracať najmä triedny učiteľ. Triednych učiteľov v tomto zmysle aj usmerňuje podporný tím. Ak sa rodič, či žiak obráti na podporný tím mimo triedneho učiteľa, je potrebné aspoň dodatočne ho o tom informovať, príp. ak je problém samotný triedny učiteľ, je potrebné hľadať riešenia, ako o tom čo najskôr hovoriť a hľadať riešenia.
4. **Integrácia, IVP, vyšetrenia a komunikácia s CPPPaP** – je nutné zachovať postupnosť cez výchovného poradcu.
5. **Spolupráca** – všetci členovia tímov v škole sú skutočne účinní a nápomocní dieťaťu práve vtedy, keď spolupracujú a sietujú sa. Deti veľmi potrebujú pociťovať, že „ich ľudia“ stoja okolo nich a poskytujú im spoločnú a jednotnú oporu a bezpečie.
6. **Priateľské vzťahy, otvorenosť** – rozličné úlohy ľudí v tíme predstavujú rozmanitosť, nie hierarchiu, mocenské boje, súťaživosť, duplikovanie služieb. Ak sú teda základom tímu priateľské vzťahy, je predpoklad, že aj chyby, nedostatky sa dokážu ľahko prekonať.
7. **Kompetencie** – hoci je dôležité rozdeliť si v tíme úlohy, komplexnosť a zložitnosť sociálnych a psychologických javov v praxi vyžadujú flexibilitu a rešpektovanie rôznosti. Môže sa stať, že pre dieťa je niekedy lepšie, aby jeho problémy riešil napr. iba triedny učiteľ, pokiaľ cíti, že to ešte zvláda, ak ma dieťa k nemu veľkú dôveru. Je potrebné udržiavať profesionalitu a záujmy dieťaťa. Preto je podporný tím tímom, že môže riešiť problém dieťaťa ako supervízny tím, ale kontaktom s dieťaťom či rodinou poveria človeka, ktorý je dieťaťu najbližšie a voči komu má dieťa veľkú dôveru.

Čl. VII

Najčastejšie typy problémov

1. **Sociálne znevýhodnené dieťa, rodina funkčná** – systém takejto rodine zväčša nedokáže pomôcť pre limity byrokracie. Ak by mala škola väčší dosah a prepojenie s príslušnými inštitúciami, môže takejto rodine veľmi rýchlo pomôcť.
2. **Sociálne znevýhodnené dieťa, rodina dysfunkčná** – potreba užšej spolupráce obce, polície, ÚPSVaR, poradne. Takáto rodina je často horúci balík problémov, ktorý si všetci presúvajú a nikto ho nechce riešiť. Škola ale musí.
3. **Týrané dieťa** – prepojenie lekár, psychológ, polícia, škola, kuratela.
4. **Záškolačstvo** – prepojenie polícia, obec, kuratela, škola – zo školy sa posielajú hlásenia, ale škola nedostane spätnú väzbu.
5. **Rozvody, striedavá starostlivosť** – rodičia nemajú prakticky žiadnu spätnú väzbu, či konajú správne, ako majú postupovať, necítia zodpovednosť voči škole a stabilite dieťaťa.
6. **Poruchy správania** – úzka spolupráca polícia, psychiatria, diagnostické centrum, terapeut, CPPPaP, skúšanie rozličných metód práce s dieťaťom a rodičmi aj prostredníctvom sociálneho pedagóga.
7. **Zdravotné problémy** – psychosomatické ochorenia, školská fobia – úzka spolupráca pediatra, školy a veľmi individuálne nastavenie dochádzky spolu so žiakom a vzťahovou školskou osobou.

Čl. VIII

Záverečné ustanovenie

1. Smernica je záväzná pre každého zamestnanca školy.
2. Smernica bola prerokovaná a schválená na Pedagogickej rade školy dňa:
28.8.2024
3. Smernica nadobúda účinnosť dňom: 1. 9. 2024

V Lučenci dňa: 1. septembra 2024

.....
Mgr. Juraj Vitek
riaditeľ školy